

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Underlag för budget 2012 med inriktning 2013 och 2014

Förslag till beslut

1. Underlag för budget för 2012 med inriktning 2013 och 2014 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd godkänns.
2. Omedelbar justering.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I detta tjänsteutlåtande ges en sammanfattande analys av hur stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås. Ett av målen är att invånarna ska vara eller bli självförsörjande. Metoder fortsätter att utvecklas för den grupp som jobbtorgen bedömer står långt från arbetsmarknaden. Trygghetsvandringarna fortsätter. Ungdomar ska vara delaktiga i utvecklingen av ungdomsverksamheterna. Fältgruppen, ungdomsvårdar och medborgarvårdar bidrar till att ungdomar håller sig borta från kriminalitet och olika former av droger. Arbetet med att skapa trygghet för kvinnor och barn som utsätts för våld i nära relation fortsätter att utvecklas och papporna erbjuds behandlingsprogram för att upphöra med sitt våldsbeteende.

Den årliga klimatveckan ska engagera invånare i syfte att öka kunskapen om hur de kan bidra till att stadens mål om en hållbar livsmiljö uppnås.

Föräldrar ges förutsättningar för aktiva val av förskola. Arbetet med att utveckla och förbättra förskoleverksamheterna fortsätter genom fortbildning för att medarbetarna och åtgärder för att öka andelen förskollärare. För personer med funktionsnedsättningar underlättas den enskildes val av utförare. De äldre ska kunna välja utförare av det stöd som beviljats och hur insatsen ska utföras. Riktade insatser ska minska hemlösheten bland unga. Socialtjänstens kvalitetssystem kommer att utvecklas för att säkerställa var ansvaret ligger i myndighetsutövningen och i behandlingsarbetet. Viktigt för kvaliteten är också att utveckla medarbetarnas kompetens utifrån verksamhetens behov och stadsdelsområdets särskilda utmaningar.

I de nya bostadsområdena Kista gård och Kistahöjden planeras nya förskolor och gruppboendestäder. Rinkeby servicehus kommer att tomställas för att ge plats åt planerad nybyggnad av trygghetsboende. Investeringar i park och grönområden föreslås i Husby stadspark, Husby gård, Nystad –Saima och Porkala- samt Sunnanbyplan.

Bilaga: Investeringsplan

Effektiviseringsarbetet fortsätter för en budget i balans. Den aktiva lokalplaneringen ger förutsättningar och utrymme för och fokus på kärnverksamheterna.

Ärendet

Enligt kommunallagen ska stadens budget innehålla en plan för ekonomin för en period om tre år. Den plan som nu är aktuell att ta ställning till omfattar åren 2012 till och med 2014. Stadens nämnder ska analysera vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi. Utgångspunkten för detta är stadens Vision 2030, förändringar i omvärlden samt analyser av den egna verksamhetens utveckling. Större avvikelser eller förändringar jämfört med den plan som kommunfullmäktige beslutade om i budget 2011 ska analyseras och kommenteras.

Nämnderna ska under respektive inriktningsmål göra en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten för åren 2012 till och med 2014. I detta ingår att beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningen och hur detta påverkar verksamheten. Förändringar i lokalförsörjningen, kompetensförsörjningen samt omstrukturerings- och investeringsbehov ska beaktas. För kompetensförsörjningen ska ledarskap, hälsa, medarbetarnas kompetensnivå samt jämställdhet och mångfald särskilt beaktas. Upphandling i konkurrens och personalövertagande på affärsmässiga grunder ska även beaktas.

I det följande redogörs för hur nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås, avsnitt 1. Därefter redogörs för trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningens sammansättning och behov som påverkar nämndens verksamhet, avsnitt 2. I avsnitt 3 ges en sammanfattande ekonomisk analys samt i avsnitt 4 övriga redovisningar.

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål

1.1 Stockholm ska vara attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

- För att nå målet om att invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande fortsätter utvecklingen av arbetet med den grupp som jobbtorgen bedömer står långt från arbetsmarknaden. Detta gäller särskilt unga vuxna och flyktingar som efter introduktionsperioden riskerar bli långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och leva i ett utanförskap.
- Nämndens deltagande i projektet Hållbara Järva innebär satsningar på utbyggnad och förbättringar av cykelvägnätet.
- Den årliga klimatveckan ska engagera invånare i syfte att öka kunskapen om hur de kan bidra till att stadens mål om en hållbar livsmiljö uppnås. Ett organiserat miljonätverk inom förvaltningen ska säkerställa att målen uppnås.
- Stadsdelsnämndsområdets alla barn och ungdomar får ta del av professionella konst- och kulturupplevelser och uttrycka sig i eget skapande.
- Ungdomar ska vara delaktiga i utvecklingen av ungdomsverksamheterna och kunna utöva inflytande genom olika ungdomsforum.
- Fältgruppen, ungdomsvårdar och medborgarvårdar ska bidra till att ungdomar håller sig borta från kriminalitet och olika former av droger. Det uppsökande

arbetet syftar till att öka framtidstron och tryggheten hos barn och ungdomar och ske i samverkan med skola, polis och jobbtorget.

- Arbetet med att skapa trygghet för kvinnor och barn som utsätts för våld i nära relationer fortsätter att utvecklas. Kvinnorna erbjuds riskbedömning, skyddat boende och stödinsatser. Barn som upplevt våld eller utsatts för våld erbjuds insats i form av korttidsbehandling i öppenvård. Projektet, "Säkrare Pappor", som riktar sig till pappor som använder våld mot närstående partner eller mot närstående barn fortsätter under perioden. Papporna erbjuds att delta i ett behandlingsprogram för att upphöra med sitt våldsbeteende.
- Trygghetsvandringarna fortsätter. Åtgärder för att minska okynnestråfik på parkvägar och belysning på huvudgångstråken är prioriterat.
- En utmaning är att i det mångkulturella sammanhanget driva frågor om trygghet för de som bor och verkar här. Engagemanget hos boende, föreningar och företag är strategiskt för att förebygga brott och öka tryggheten.

1.2 Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

- Målet om att Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och mångfald uppnås genom att föräldrar kan göra aktiva val av förskola. För personer med funktionsnedsättningar, fysiska och/eller psykiska, utvecklas metoder för att underlätta den enskildes val av utförare.
- Äldreomsorgens insatser ska grunda sig på den enskildes behov och önskemål. De äldre ska kunna välja utförare av det stöd som beviljats och hur insatsen ska utföras. Biståndshandläggarna ska ge en opartisk och saklig information och vägledning så att den äldres val passar deras behov.
- Stadsdelsnämndsområdets höga andel äldre med invandrarbakgrund ställer extra höga krav på information. Bristande kunskaper i svenska kan göra det svårt att till fullo utnyttja den valfrihet som kundvalsmodellen erbjuder.
- Arbetet med att utveckla och förbättra förskoleverksamheterna fortsätter genom fortbildning för att fördjupa kunskaperna i kvalitetsarbetet.
- Som ett led i att långsiktigt öka andelen förskollärare utvecklas introduktionen av nyanställda förskollärare och uppföljning när förskollärare slutar sin anställning. En ökad medvetenhet finns också om att i organisationen ta till vara de möjligheter till karriär som finns för förskollärare.
- Tidiga förebyggande insatser är en god investering för ungdomars inträde på arbetsmarknaden och därmed möjligheten till egen försörjning.
- Riktade insatser ska minska hemlösheten bland unga.
- Kvalitetssystemet fortsätter att utvecklas för att säkra kvaliteten för de sociala tjänsterna och säkerställa att det finns ett system för att identifiera och följa upp brister i verksamheten.
- Det interna och externa samarbetet ska utvecklas för att förbättra boendevillkoren för barnfamiljer som inte uppfyller marknadens kriterier för att få egen bostad.

- Viktigt för kvaliteten är att utveckla medarbetarnas kompetens utifrån verksamhetens behov och stadsdelsnämndsområdets särskilda utmaningar.

1.3 Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

- Nämndens verksamhetsenheter har rutiner och system för uppföljning av sin ekonomi.
- Effektiviseringsarbetet inom nämndens verksamheter fortsätter under perioden för en budget i balans.

2. Nämndens verksamhetsområde

Antalet invånare jämfört med år 2011 förväntas öka med närmare 1 000 personer fram till och med år 2014. Det är främst i de nya bostäderna i Kista som nya invånare flyttar in.

Stadsdel/År	2011	2012	2013	2014
Rinkeby	15 369	15 458	15 530	15 582
Kista	11 048	11 114	11 166	11 517
- varav i nybebyggelse	(603)	(609)	(612)	(932)
Husby	11 606	11 678	11 734	11 775
Akalla	8 288	8 338	8 376	8 401
Summa	46 314	46 587	46 805	47 272

2.1 Förskoleverksamhet

Barn 1-5 år Stadsdel/År	2011	2012	2013	2014
Rinkeby	1 500	1 512	1 517	1 517
Kista	655	682	702	733
- varav i nybebyggelse	(55)	(63)	(68)	(92)
Husby	801	781	765	762
Akalla	477	466	478	488
Summa	3 433	3 441	3 462	3 500

Antalet barn i förskoleåldern, 1-5 år, förväntas öka med cirka 70 barn fram till 2014. Detta beror på de två nya bostadsområdena i Kista Gård och Kistahöjden där tre förskolor med sammanlagt tolv avdelningar planeras. I Kista gård öppnar en förskola med tre avdelningar i augusti 2011 och en under våren 2012. Tidpunkten för start av den tredje förskolan är inte fastställd. Efterfrågan av platser i nämndens förskolor påverkas av antalet barn men också av hur många föräldrar som väljer vårdnadsbidrag och/eller plats i enskilt drivna förskolor.

Förskoleverksamheten ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas. Den långsiktiga utvecklingsplanen omfattar fyra områden; Föräldrarnas deltagande och inflytande, Arbetslagens kompetens, Organisation, Ledarskap. Fortbildning planeras med anledning av att läroplanen för förskolan har reviderats. Läroplanen stärker och förtydligar förskolans uppdrag och förskollärarens ansvar för att arbetet i förskolan sker enligt läroplanens mål. Utifrån läroplanen kommer nya mål och ansvarsbeskrivningar för förskolans medarbetare att formuleras.

För att öka föräldrarnas deltagande och inflytande utarbetas ett särskilt program med fokus på arbetsformer som ska stärka förskolans samverkan med föräldrarna. Arbetslagens pedagogiska kunnande fördjupas kontinuerligt genom att medarbetarnas kompetens utvecklas utifrån förskolans mål och utvecklingsområden. Pedagogisk dokumentation är prioriterat. Läroplanen lyfter förskolans strävansmål om att varje barn ska utveckla sin förmåga inom ämnesområdena matematik, teknik och naturvetenskap.

Under 2010 var andelen förskollärare 49 procent. Målet är 60 procent. Utöver nyrekrytering erbjuds barnskötare studera på distans till förskollärare.

Mångfaldsfrågorna synliggörs i förskolans pedagogiska arbete. En stor del av medarbetarna har annan bakgrund än svensk, vilket är en viktig kompetens för verksamheter som har barn och föräldrar med andra språk- och kulturgrupper. Ett språkprogram som ska stärka barnens språk- och kunskapsutveckling utarbetas för förskoleverksamheten.

Ledarskapet inom förskolan kräver en väl anpassad organisation och ett mångfasetterat kunnande som ständigt måste fyllas på. Förskolecheferna leder varsin stor organisation med en målinriktad verksamhet med 70 till 80 medarbetare. Förskolecheferna ges möjlighet att delta i den rektorsutbildning som ges vid Stockholms universitet. Satsningar på ledarskapsfortbildning för de pedagogiska ledarna bidrar till att utveckla och stärka kvaliteten. Förskoleverksamheten deltar i projektet Praktisk IT och Mediakompetens, (PIM) som löper över tre år och ska bidra till att öka medarbetarnas IT-kompetens.

2.2 Verksamhet för barn och unga

I stadsdelsnämndsområdet finns en stor grupp ungdomar 16-20 år som är i behov av mötesplatser på sin fritid. Insatser för äldre ungdomar och ungdomar i utanförskap planeras i samverkan med fältgrupp, polis och skola för att motverka kriminalitet och användningen av droger samt för att främja trygghet och skapa framtidstro. Ett strategiskt och strukturellt myndighetssamarbete sker kring barn och ungdom med områdesgrupper i varje stadsdel som kan agera gemensamt.

En grupp som behöver uppmärksammas är de unga män, 20-24 år, som varken arbetar eller har ekonomiskt bistånd. En kartläggning och uppsökande arbete har påbörjats. Under tre år har sammanlagt drygt 60 ungdomar anställts som ungdomsvårdare. Ungdomarna har under ett års tid fått arbetslivserfarenhet och motivation till fortsatta studier eller yrkesliv. Resultaten har varit goda och satsningen fortsätter.

För att nå ungdomar i utanförskap som behöver få en chans att komma tillbaka till praktik, studier eller arbete genomför Jobbtorg Stockholm ett projekt med ekono-

miskt stöd från EU:s socialfond. Förvaltningen deltar i projektet med ansvar för den uppsökande delen.

Barn och ungdomar ska ges ett ökat inflytande genom olika ungdomsforum. Till sammans med ungdomsgrupper ska förvaltningen satsa på att utveckla mer övergripande insatser för att öka ungdomars kunskaper och inflytande i samhället.

2.3 Kultur och föreningsverksamhet

Stadens kulturprogram för barn och ungdomar är utgångspunkt för fortsatta satsningar på att erbjuda alla barn och ungdomar upplevelser av professionell kultur och möjligheter till eget skapande. För de yngre barnen köps föreställningar in och arrangemang inom skilda konstformer erbjuds i stadsdelsnämndsområdet. De lite äldre ungdomarna motiveras och får coachning i att själva producera och arrangera kultur. Ungdomar som arbetar med olika kulturprojekt har blivit en trend i Rinkeby-Kista som kommer att öka. Samarbete med föreningar sker främst genom gemensamma kultur- och idrottsaktiviteter.

2.4 Äldreomsorg

År	2011	2012	2013	2014
Antal äldre 65 år och uppåt	4 590	4 770	4 900	5 060
Antal äldreomsorgstagare	1 000	1 020	1 040	1 070

Antalet personer 65 år och äldre förväntas öka med cirka 470 personer fram till 2014. En framskrivning av antalet äldreomsorgstagare visar en ökning av 70 personer med hemtjänst under samma period. Antalet omsorgstagare med heldygnsomsorg beräknas inte öka under planperioden. De utrikesfödda är närmare 60 procent av befolkningen i åldern 65-79 år idag. Erfarenheterna visar att utrikesfödda äldre har behov av omsorg i ett tidigare skede i livet än de som är födda och upp vuxna i det svenska samhället. Många i invandrargrupperna är alltmer positiva till att lämna sina äldre anhöriga i ett vård- och omsorgsboende. För närvarande är de äldres behov av heldygnsomsorg främst tillgodosett genom anhöriganställningar. Då detta förväntas bli mindre vanligt i framtiden ökar kraven på andra omsorgsalternativ.

Idag finns en överkapacitet vid vård- och omsorgsboenden och servicehus. Rinkeby servicehus och vård- och omsorgsboende tomställs för att ge plats åt en planerad nybyggnad med bland annat trygghetsbostäder. Äldreomsorgens långsiktiga behov av lokaler utreds. Parboendegarantin som är under införande kommer att tas med i planeringen av lokalbehovet.

Prioriterade utvecklingsområden är rutiner och system för kvalitets- och säkerhetsfrågor samt att måltiderna tydligare ses som en viktig del i omsorgen. I stort sett samtliga medarbetare inom äldreomsorgen har relevant grundutbildning. Den kompetensutveckling som prioriteras de närmaste åren är framförallt implementering av stadens värdegrund för äldreomsorgen, med fokus på bemötande och inflytandefrågor. Chefen för utförarenheten kommer att delta i det ledarutvecklingsprogram för chefer inom äldreomsorgen, som syftar till att utveckla ett modernt och effektivt ledarskap.

En utvärdering ska göras av de öppna mötesplatsernas verksamhet för att undersöka hur stor andel av stadsdelsområdets äldre som deltar och om verksamheten motsvarar önskemål och behov. Resultatet ska inspirera till utveckling av mötesplatsernas inriktning och innehåll. Utgångspunkten är att social gemenskap och fysisk aktivitet ökar livskvalitet och vitalitet hos de äldre, vilket förmodas senarelägga behovet av vård och omsorg.

2.5 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten, som omfattar personer med såväl fysiska som psykiska funktionsnedsättningar, fortsätter att utvecklas med fler alternativ för stöd, service och omsorg. Stadens handikappolitiska program är ett viktigt styrdokument som grund för verksamheten.

En fortsatt satsning sker på individuella planer för de brukare som önskar eller har behov av att insatserna samordnas. För att säkra kvaliteten ska brukarnas och de anhörigas delaktighet öka i hur stödet och omsorgen utformas. En viktig uppgift är också att motivera och utveckla brukarrådets engagemang.

Vissa gruppboendestäder har inte fullgod standard och kan därmed inte konkurreras ut. Dessa kommer att ersättas av fullvärdiga grupp- och serviceboendestäder. Renoveringar av lägenheter i Akalla gruppboende fortsätter.

Under perioden utvecklas det systematiska ledningssystemet för kvalitet som belyser områden som behöver säkerställas och effektiviseras. Fortlöpande satsningar görs för att hålla en hög och god kvalitet av medarbetarnas kompetenser. Grundutbildning i motiverande samtal för biståndshandläggare och socialsekreterare planeras inom verksamhetsområdets beställarenhet. Handläggarnas ökade kompetens ska leda till att den enskilde brukaren blir så självständig som möjligt. För övriga medarbetare sker kompetensutvecklingen bland annat genom deltagande i en kommunövergripande utbildning (Carpe) med stöd från ESF-fonden.

2.6 Individ och familjeomsorg, inklusive socialpsykiatri

Socialtjänsten står inför utmaningar som bland annat har att göra med den utsatta situation många av stadsdelsnämndsområdets invånare lever i. Dit hör bland annat migrationens och flyktingskapets villkor, integrationsproblem, språksvårigheter, skilda synsätt på barns fostran med mera. Att arbeta i denna typ av stadsdelsnämndsområde ställer höga krav på kompetens och flexibilitet.

Forskning visar att ekonomisk fattigdom och arbetslöshet utgör starka riskfaktorer för både föräldrar och deras barn. Viktiga skyddsfaktorer är till exempel en god skolgång, tillsyn och stöd från föräldrar, bra kamratkontakter med mera. Verksamheten kommer att fortsatt prioritera arbetet med ungdomar som bedöms riskera att hamna i missbruk och kriminalitet. Samarbetet med polis, skola och föräldrar är mycket viktigt och behöver utvecklas. Förvaltningen kommer i ett pilotprojekt att inleda ett samarbete med polis och skola i så kallade ”sociala insatsgrupper”.

Kompetensutveckling som prioriteras är fortsatt och fördjupad utbildning i motiverande samtal.

Det pågående förebyggande arbetet för småbarnsföräldrar som sker i samarbete mellan barnvårdscentralerna och öppna förskolan förstärks genom familjerådgivarnas deltagande. Arbetssätten kommer att utvecklas för att nå rätt målgrupper och att utforma insatserna på ett ändamålsenligt sätt.

Familjehems- och institutionsvården har de senaste åren varit föremål för flera statliga utredningar. Beslut om kvalitetsförbättringar som fattats på nationell nivå ska verkställas lokalt. Bland annat kommer uppföljningen av vårdinsatserna ske oftare och bli mer omfattande. Barnens rättigheter och möjligheter att komma till tals ska stärkas. Varje placerat barn ska ha en egen handläggare, skild från den handläggare som ger stöd till familjehemmet/har kontakten med institutionen.

Förvaltningen kommer att utveckla eftervården för ungdomar som varit placerade, för att skapa bättre förutsättningar för vuxenlivet avseende boende, arbete och studier. Vidare behöver öppenvården införa fler evidensbaserade metoder. För att kunna erbjuda och prioritera insatser som ger goda resultat, behöver medarbetarna få kunskap om hur insatsernas effekter kan följas upp och utvärderas. Förvaltningen kommer därför att genomföra resultatbaserad styrning som innebär en bättre uppföljning av insatserna och dess effekter för brukarna.

Socialtjänstens samverkan med landstinget behöver utvecklas. Den fria etableringen av många privata aktörer har skapat nya utmaningar. Roll- och ansvarsfördelning mellan förvaltningen och övriga aktörer behöver tydliggöras. Nya arbetsätt för samverkan behöver utformas, så att brukarna får sina behov tillgodosedda och inte hamnar ”mellan stolarna”.

Arbetet med att säkra kvaliteten och säkerställa att det finns ett system för att identifiera och följa upp brister i verksamheten har inletts. Systemet är utformat enligt Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter.

Kompetensutvecklingen kommer att inriktas på att implementera de kunskaper som medarbetarna förvärvat i de utbildningar som genomförts de senaste åren. Dit hör dels den vidareutbildning staden bekostat genom Ersta Sköndals Högskola, dels en större satsning på utbildning i MI (Motiverande Intervju) som förvaltningen genomför under 2011 för alla handläggare och chefer. Arbetet med att fördjupa innehållet i den handläggnings- och dokumentationsstruktur som BBIC (Barns Behov i Centrum) och ASI (Addiction Severity Index) erbjuder, kommer att fortsätta. Nya kompetensutvecklingsbehov kommer att tydliggöras i det arbetet. Arbetsledningen kommer att integrera behoven av kompetensutveckling i den årliga kompetensutvecklingsplanen.

Förvaltningen kommer att delta i arbetet med att vidareutveckla samarbetet mellan praktik och forskning genom att ingå i stadens FoU-nätverk (Forskning och Utveckling).

2.7 Stadsmiljöverksamhet

I stadsdelsområdet finns cirka 550 hektar parkmark, varav 180 hektar är parkyta som kräver kontinuerlig gräsklippning och skötsel. Parkytan utvidgas något under planperioden som en följd av nyexploatering i Kista gård/ Kistahöjden/ Kista äng. Nämnden har avtal med tre entreprenörer för renhållningen och den löpande skötseln av parkmarken. Under perioden löper nu gällande avtal ut, varför en ny upphandling måste göras. Verksamheten beräknas kunna bedrivas med oförändrad

omfattning och inriktning under perioden. Planerade investeringar i parkanläggningar redovisas under särskild rubrik.

Nämndens miljöarbete utgår från stadens miljöprogram. Nämnden deltar i projektet Hållbara Järva, bland annat genom satsningar på utbyggnad och förbättringar av cykelvägnätet. Andelen vuxna som ser cykeln som transportmedel ska öka genom information, cykelkurser och säkra uppställningsplatser. En viktig del är den årliga klimatveckan som engagerar invånare i syfte att öka kunskapen om hur de kan bidra till att stadens mål om en hållbar livsmiljö uppnås.

Nämnden fortsätter arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedel, mängden matavfall för biologisk behandling och sortering av sopor. Förskolorna fortsätter sitt arbete med Grön Flagg-certifiering.

Miljöarbetet utvecklas ytterligare genom att implementera miljöprogrammet inom alla verksamheter och projekt. Ett organiserat miljönätverk inom förvaltningen ska säkerställa att miljöprogrammets mål uppnås.

2.8 Flyktingmottagande

Arbetsförmedlingen samordnar insatserna för vuxna flyktingars etablering och betalar ut en etableringsersättning. Nämndens uppgift är att erbjuda samhällsorientering och vid behov andra sociala insatser och service. Medborgarkontoret i Rinkeby med annex i Husby har viktig roll i att möta nya befolkningsgrupper med samhällsinformation och hjälp att hänvisa till rätt myndighet i olika frågor samt när det gäller rätten till valfrihet inom förskola, äldreomsorg och annan samhällsservice.

De ensamkommande flyktingbarn som bor i eget boende, vilket betyder att de vid ankomsten till Sverige flyttar hem till släktingar eller andra landsmän, är en förhållandevis stor grupp i stadsdelsnämndsområdet. Socialtjänsten har omfattande åtaganden för dessa barn men kompenseras inte fullt ut ekonomiskt från Migrationsverket. Anhöriga till dessa barn anländer till Sverige med beviljat uppehållstillstånd och ska ingå i Arbetsförmedlingens etableringsinsatser. Det finns dock inget planerat boende för de anhöriga och detta medför kostnader för kommunen i form av akutboende till dess att Arbetsförmedlingen erbjuder ny boställningsort. Nämndens kostnader för kompletterande försörjningsstöd och/eller andra insatser under etableringsperioden förutsätts ersättas av staten.

2.9 Ekonomiskt bistånd

Många personer med ekonomiskt bistånd kommer ut i arbete eller praktik via jobbtorg. Närmare hälften av biståndsmottagarna i stadsdelsnämndsområdet står inte till arbetsmarknadens förfogande. För denna grupp är det nödvändigt att ytterligare utveckla arbetsmetoder och förhållningssätt så att de förbereds inför arbetsmarknaden och på sikt kan bli självförsörjande. Metoder ska skapas så att de i ett tidigare skede får tillgång till de stödinsatser som enheten för arbetsmarknadsinsatser erbjuder.

Förvaltningen avser att särskilt fokusera på gruppen unga vuxna 18-24 år. Det är synnerligen nödvändigt att för denna grupp samverka med andra aktörer såsom jobbtorgen och Arbetsförmedling för att minska utanförskapet.

Rutinerna för att stävja felaktiga utbetalningar kommer att utvecklas genom att resurserna för detta förstärkts.

Förvaltningen bedömer att det är två faktorer som påverkar nämndens kostnader för försörjningsstödet under perioden. Det är dels lågkonjunktorens eftersläpande effekter, dels att nyanlända flyktingar i vissa situationer hänvisas till ekonomiskt bistånd. Även omvärldens händelser påverkar försörjningsstödet genom bland annat krig och naturkatastrofer. Riksdagen förväntas fatta beslut som innebär att anhöriginvandringen ökar, vilket också kan komma att öka behovet av försörjningsstöd.

För administrativa assistenter och ekonomihandläggare kommer kompetensutveckling att ske genom utbildning i bemötande och kommunikation (Talkmap).

2.10 Arbetsmarknadsåtgärder

Nämndens arbetsmarknadsinsatser består i huvudsak av arbetsträning och bedömning av arbetsförutsättningar hos personer som står långt från arbetsmarknaden. Detta på grund av språksvårigheter, medicinska eller andra skäl och som därför inte är aktuella för jobbtorg. Arbetsmarknadsinsatserna kommer att anpassas ytterligare för att bättre svara mot målgruppens behov.

Feriearbete är särskilt viktigt för ungdomar som saknar nätverk. Ett av syftena med feriearbete är att ungdomarna ska få fotfäste på arbetsmarknaden.

2.11 Övrigt

Kompetensförsörjning och hälsa

Sjukfrånvaron i förvaltningen fortsätter att minska och vid utgången av 2010 var sjukfrånvaron nere i 7,45 procent. För att säkra förvaltningens framtida personalbehov är arbetet med att skapa hälsosamma arbetsplatser en strategiskt viktig fråga. Förvaltningen medverkar under 2011-2012 i projektet Verksamhet och hälsa. Syftet med projektet är att höja kvaliteten och effektiviteten i verksamheten och att genom medarbetarnas delaktighet skapa hälsosamma arbetsplatser. Genom ett ökat individuellt inflytande och ansvarstagande ska sjukfrånvaron minska, arbetsmiljön förbättras och kvaliteten för brukarna öka. För att säkerställa att diskrimineringsfrågorna hanteras på ett korrekt sätt kommer jämställdhets- och mångfaldsfrågorna behandlas löpande i projektet. Faller resultatet av projektet väl ut ska metoden implementeras inom hela förvaltningen.

Förvaltningens chefer ska kontinuerligt och utifrån individuella behov erhålla kompetensutveckling. Övrig kompetensutveckling redovisas under respektive verksamhetsområde ovan.

Järva-andan

Arbetet inom Järva-andan, som syftar till att förändra attityder så att boende och verksamma ställer upp för varandra på gator och torg, fortsätter under perioden. Stadsdelsnämnden ska av de som bor och verkar i Rinkeby-Kista ses som en självklar samverkanspartner i trygghets- och säkerhetsarbete. Detta genom att verka offensivt på de arenor som lokalsamhället erbjuder men också genom att ta

initiativ till att skapa arenor för trygghetsfrågor. Inom ramen för Järva-andan planeras en gemensam upphandling av skötseln av stadsmiljön i Rinkeby.

Säkerhet och krisberedskap

Den organisation som hanterar säkerhetsfrågor och samordnar krisberedskapen kommer att vara säkerställd under perioden. Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) i nämndens verksamheter intensifieras. Medarbetarnas ökade kunskaper ska förebygga bränder och begränsa skadeverkningarna. I förebyggande syfte görs också risk- och sårbarhetsanalyser kontinuerligt inom nämndens verksamhetsområden.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Stadsdelsförvaltningen förutser inga större ekonomiska avvikelser i förhållande till den plan som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2011. Det fortsatta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheterna utifrån efterfrågan och behov tillsammans med en aktiv lokalplanering innebär att budgeten beräknas att vara i balans under perioden.

Sammantaget innebär de nya förskolorna och en samtidig avveckling av vissa förskolelokaler ökade lokalkostnader. En aktiv planering innebär att lokalanvändningen effektiviseras, främst inom servicehus och gruppboendeenheter. Stadsdelsnämnden kommer att hos kommunstyrelsen söka bidrag för tomgångshyror med anledning av avvecklingen av Rinkeby servicehus.

Förskoleverksamhetens lokalbehov ses över kontinuerligt för att uppnå en effektiv och verksamhetsanpassad användning.

Kontaktcenter

Ansökningar om vårdnadsbidrag skulle kunna administreras via Kontaktcenter. Det är dock viktigt att beakta de lokala behoven av service kring ansökan av vårdnadsbidrag.

Konkurrensutsättning

Konkurrensutsättningen fortsätter enligt nämndens aktivitetsplan. Medarbetare som vill avknoppa verksamhet ges stöd i detta.

3.2 Investeringar

Parkplanen för Rinkeby-Kista som färdigställdes år 2008 är underlag för planeringen av investeringar i park- och grönområden. I Kista finns ingen traditionell stadspark. Intill kulturbyggnaden Kista Gård planeras under planperioden en stadspark i sydslutningen mot Hanstavägen finansierad med exploateringsmedel. Upprustningen av Grönlandsparken i Kista företagsområde finansieras av trafik- och renhållningsnämnden i samarbete med företagen i området.

I övrigt föreslår förvaltningen, efter samråd med företrädare för trafikkontoret, att följande investeringsobjekt - i angiven prioritetsordning - inryms i kommunfullmäktiges investeringsram för parker och grönområden åren 2012 – 2014.

- 1) Husby stadspark, 4 mnkr, varav 3,5 mnkr under planperioden.
- 2) Husby gård, 6 mnkr, varav 1,5 mnkr inom planperioden.
- 3) Nystad, Saima och Porkala, 3,5 mnkr, varav 2,5 mnkr under planperioden.
- 4) Sunnanbyplan, 2 mnkr.

De planerade investeringarna ökar inte nämndens driftkostnader. Investeringsplanen med särskilda projektbeskrivningar biläggs.

Anslaget för investeringar i maskiner och inventarier, cirka 6 miljoner kronor per år, bedöms ej fullt ut tas i anspråk under perioden.

4. Övriga redovisningar

Utvecklingsmodellen

Det finns oändliga möjligheter att utveckla stadsdelsnämndens verksamheter genom att använda informationsteknik på ett effektivt sätt. Genom att göra översyner och processkartläggningar, till exempel med hjälp av Lean-modellen, blir det tydligt på vilket sätt informationsteknik kan stödja och bidra till verksamhetsutveckling. Förvaltningen följer och deltar i flera av de pågående förstudierna som pågår i staden. Ett av de större är förstudien rörande elektroniska inköp. Förvaltningen är också projektägare för utvecklingen av en e-tjänst för stadens budget- och skuldrådgivning. Detta inom ramen för kommunstyrelsens beslut 2009 om att uppdra till stadsdelsnämnden att effektivisera och korta köerna till stadens budget- och skuldrådgivning.

Lokalförsörjningsplan

För förskolan och omsorgen om personer med funktionsnedsättning planeras nya lokaler i nyexploateringsområdena. Lokaleffektiviseringar inom servicehus och gruppboenden kommer att vara i fokus under planperioden.

Förskolans lokaler

I mars 2011 var 1 934 barn inskrivna i nämndens förskolor. En förskola med tre avdelningar står klar i Kista Gårdsområdet och tas i bruk hösten 2011. Ytterligare en förskola med tre avdelningar byggs under de närmaste två åren i samma område. Behovet av förskoleplatser i Kista Gård beräknas till cirka 100-125 platser. Planerna på förtätning av bostäder i andra delar av stadsdelsnämndsområdet genomförs först efter planperioden.

En nybyggnad/utbyggnad planeras av förskoleverksamheten i stadsdelsnämndsområdet och då främst i de två nya planerade delarna Kista Gård och Kistahöjden. I båda områdena planeras sex avdelningar förskola. I Kista Gård kommer verk-

samheten att lokalintegreras i två flerfamiljshus, tre avdelningar i varje fastighet, medan det planeras för en stor friliggande förskola i Kistahöjden. En av de tre lokalintegrerade förskolorna tas i bruk 2011, den andra tidigast till årsskiftet 2012-2013. I nästa utbyggnadsetapp som omfattar Kistahöjden planeras en förskola med sex avdelningar.

Nettoeffekten av tillkommande förskolelokaler samt viss avveckling väntas under perioden leda till ökade lokalkostnader. För en av de i flerfamiljshus integrerade förskolorna kan det bli aktuellt för staden att förvärva lokalen med bostadsrätt.

Lokaler för omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning togs en ny gruppboende i Kista Gård i bruk under februari 2011. Denna har ersatt en gruppboende med lokaler som inte uppfyllde dagens krav. Förvaltningen har till byggherren för Kista Torn framfört önskemål om att disponera ett våningsplan för gruppboende. Kista Torn beräknas vara färdigbyggt år 2013. Även denna gruppboende ska ersätta en gruppboende som inte uppfyller dagens normer.

Planering pågår för ombyggnad av en förskola i Husby (Trondheimsgatan 25) till en fullvärdig gruppboende. Ett så kallat inriktningsbeslut om detta behandlas av stadsdelsnämnden i april 2011.

Inom verksamheten socialpsykiatri behövs bostäder som är bättre anpassade för personer med psykisk funktionsnedsättning. Detta tillgodoses delvis genom att lägenheter i Akalla gruppboende (Sibeliushöjden 20 b) omdisponeras för stödboende och boenden med särskild service. Renovering av lägenheterna fortgår under perioden.

Förvaltningen bedömer att en beräknad nettokostnadsökning för gruppboendelokaler kan täckas inom tilldelade schabloner.
